

BUDGET 2017

TAX GUIDE

Tataiso ena ya mokotlana e mabapi le lekgetho e radilwe ho fana ka kgutsufatso e bohlokwahadi ya lesedi le mabapi le lekgetho le dilevi ka 2017/18.

LEKGETHO LA LEKENO: BATHO KA BOMONG LE DITHERASETE

Dikgahla tsa lekgetho ho tloha ka la 1 Tlhakubele 2017 ho isa ho la 28 Hlakola 2018

Batho ka bomong le ditherasete tse ikgethang

Lekeno le lefiswang lekgetho (R)	Sekgahla sa lekgetho (R)
0 – 189 880	18% ya lekeno le lefiswang lekgetho
189 881 – 296 540	34 178 + 26% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 189 880
296 541 – 410 460	61 910 + 31% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 296 540
410 461 – 555 600	97 225 + 36% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 410 460
555 601 – 708 310	149 475 + 39% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 555 600
708 311 – 1 500 000	209 032 + 41% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 708 310
1 500 001 le ka hodimo	533 625 + 45% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 1 500 000

Ditherasete ntle le ditherasete tse ikgethang

Sekgahla sa lekgetho ke 45%

Dinyehlisetso tsa Lekgetho mmoho le Meedi ya Lekgetho

Dinyehlisetso	
Tsa mantlha	R13 635
Tsa bobedi (Batho ba dilemo di 65 le ho feta)	R7 479
Tsa boraro (Batho ba dilemo di 75 le ho feta)	R2 493

Dilemo	Moedi wa Lekgetho
Ka tlase ho 65	R75 750
Dilemo tse 65 ho isa ho tse ka tlase ho 75	R117 300
Dilemo tse 75 le ho feta	R131 150

Lekgetho la Nakwana

Molefalekgetho wa nakwana ke motho ofe kapa ofe ya fumanang lekeno le leng hodima moputso wa hae ho tswa ho mongamosebetsi kapa tjehelete ya tlatsetso kapa tjehelete e lefellowang pele ke ya mo okametseng. Motho ha a angwe ke ho lefa lekgetho la nakwana ebang a sa etse kgwebo efe kapa efe e nngwe mme motho ya jwalo lekeno la hae le lefisiwang lekgetho -

- le sa tlo feta moedi wa lekgetho wa selemo sa lekgetho; kapa
- la tswala, di-dividente, di-dividente tsa matjhabeng, rente ho tswa khirisong ya ya thepa e sa tsamayeng le moputso ho tswa ho mongamosebetsi ya sa rejistarwang e tla ba R30 000 kapa ka tlase selemong sa lekgetho.

Dikgutliso tsa lekgetho la nakwana tse bontshang kakanyo ya paloyohle ya lekeno la selemo sa hlahobo ke tsona tse hlokwang ho tswa ho balefi ba lekgetho la nakwana.

Mafa a ba hlokahetseng ha se karolo ya balefalekgetho ba nakwana.

Melemo ya ho hulwa ha ditjhelete ka kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe

Lekeno le lefisiwang lekgetho (R)	Sekgahla sa lekgetho (R)
0 – 25 000	0% ya lekeno le lefisiwang lekgetho
25 001 - 660 000	18% ya lekeno le lefisiwang lekgetho le ka hodimo ho 25 000
660 001 - 990 000	114 300 + 27% ya lekeno le lefisiwang lekgetho le ka hodimo ho 660 000
990 001 le ka hodimo	203 400 + 36% ya lekeno le lefisiwang lekgetho le ka hodimo ho 990 000

Melemo ya ho hulwa ha ditjhelete ka kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe di kentse tjehelete ka kakaretso ho tswa pensheneng, polokelong ya penshene, polokelo ya letlole la peho ya meja fatshe ha ho etswa kgulo (ho kenyeditswe le dintlha tsa taelo ya tlhalano).

Lekgetho le hodima molemo o itseng wa ho hulwa ha ditjhelete ka kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe (bokaalo ka kakaretso ba X) bo lekana le --

- lekgetho le fumanweng ka ho sebedisa tafole ya lekgetho hodima bokaofela ba bokaalo ba kakaretso ba X mmoho le melemo yohle e meng ya dikgulo tsa ditjhelete tsa kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe tse bokelletsweng ho tloha ka Tlhakubele 2009, melemo yohle ya ditjhelete tsa kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe e bokelletsweng ho tloha ka Mphalane 2007 mmoho le melemo yohle ha ho itokolla mosebetsing e bokelletsweng ho tloha ka Tlhakubele; ho tlositswe
- lekgetho le fumanweng ka ho sebedisa tafole ya lekgetho hodima bokaofela ba bokaalo ba kakaretso ba melemo yohle ya dikgulo tsa ditjhelete tsa kakaretso tse bokelletsweng pele ho bokaalo ba kakaretso ba X ho tloha ka Tlhakubele 2009, melemo yohle ya ditjhelete tsa kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe e bokelletsweng ho tloha ka Mphalane 2007 mmoho le melemo yohle ha ho itokolla mosebetsing e bokelletsweng ho tloha ka Tlhakubele 2011.

Melemo ya ho hulwa ha ditjhelete ka kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe kapa melemo ya ho itokolla mosebetsing

Lekeno le lefiswang lekgetho (R)	Sekgahla sa lekgetho (R)
0 – 500 000	0% ya lekeno le lefiswang lekgetho
500 001 - 700 000	18% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 500 000
700 001 – 1 050 000	36 000 + 27% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 700 000
1 050 001 le ka hodimo	130 500 + 36% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 1 050 000

Melemo ya ditjhelete ka kakaretso e kentse bokaalo ho tswa pensheneng, polokelong ya penshene, polokelo ya letlole la peho ya meja fatshe ka nako ya lefu, peho ya meja fatshe kapa phediso ya mosebetsi ka lebaka la ho fihla dilemong tse 55, ka lebaka la bokulo, kotsi, temalo, ho hloleha ho phetha mosebetsi, boemo ba ho se hlole ho hlokeha ditshebeletso tsa hao kapa phediso ya kgwebisano ya mongamosebetsi.

Melemo ya ho dihela mosebetsing e kentse ditjhelete ka kakaretso tse tswang kapa tseo ho ya ka ditlhophiso le mongamosebetsi ka lebaka la tlohelo, phediso, tahlehelo, ho nena ho hlakolwa kapa tlhophisobotjha ya ofisi ya motho kapa khiri.

Lekgetho le hodima molemo o itseng wa ditjhelete ka kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe kapa molemo wa ho dihela mosebetsing (bokaalo ka kakaretso kapa molemo wa ho dihela mosebetsing wa Y) o lekana le --

- lekgetho le fumanweng ka ho sebedisa tafole ya lekgetho hodima bokaofela ba bokaalo ba kakaretso ba Y mmoho le melemo yohle e meng ya ditjhelete tsa kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe tse bokelletseng ho tloha ka Mphalane 2007 mmoho le melemo yohle ya dikgulo tsa ditjhelete tse bokelletseng ho tloha ka Tlhakubele 2009 mmoho le melemo yohle ha ho dihela mosebetsing e bokelletseng ho tloha ka Tlhakubele 2011; ho tlositse
- lekgetho le fumanweng ka ho sebedisa tafole ya lekgetho hodima bokaofela ba bokaalo ba kakaretso ba melemo yohle ya dikgulo tsa ditjhelete tsa kakaretso tse bokelletseng pele ho bokaalo ba kakaretso ba Y ho tloha ka Mphalane 2007 le melemo yohle ya kgulo ya ditjhelete tsa kakaretso tsa letlole la peho ya meja fatshe e bokelletseng ho tloha ka Tlhakubele 2009 mmoho le melemo yohle ha ho dihela mosebetsing ya Y e bokelletseng ho tloha ka Tlhakubele 2011.

Di-dividente

Di-dividente tse fumanweng ke batho ka bomong ho hlaha dikhampaning tsa Afrka Borwa ka kakaretso ha di angwe ke lekgetho la lekeno empa lekgetho la di-dividente la sekgahla sa 20% le hulwa ke ditheo tse lefang di-dividente tsena ho batho ka bomong ba bona. Di-dividente tse fumanweng ke batho ka bomong jwalo ka baahi ba Afrika Borwa ho tswa ho REIT (dikhampani tse nang le meaho/thepa tse ngodisitsweng le tse tsamaiswang ka molao) di lokela ho lefa lekgetho la lekeno mme bao e seng baahi mme ba fumana di-dividente tse jwalo ba angwa feela ke ho lefa lekgetho la di-dividente.

Di-dividente tsa Matjhabeng

Boholo ba di-dividente tsa matjhabeng tse fumanweng ke batho ka bomong ho tswa dikhampaning tsa matjhabeng (moo seabo sa bona khampaning ena ya matjhaba se leng ka tlase ho 10%) di lefiswa lekgetho la sekgahla sa ho fihla ho 20%. Ha ho dikgulo tse dumelletsweng bakeng sa ditshenyehelo tsa ho hlahiswa ha di-dividente tsa matjhabeng.

Ho se ameha ha tswala

- Tswala ho tswa mohloding wa Afrika Borwa o fumanweng ke motho ho ya ka tlhaho ya tlase ho dilemo tse 65, ho fihlela ho R23 800 ka selemo, le bathong ba dilemo tse 65 le ho feta, le ho fihlela ho R34 500 ka selemo, ha e angwe ke lekgetho.
- Tswala ha e ameha moo e fumanweng ke bao e seng baahi bao e leng hore ha ba yo Afrika Borwa nakong e kana ka matsatsi a 181 nakong ya dikgwedi tse 12 pele ho kena tswala mme sekoloto seo tswala e tswang ho sona se sa amane ka ho phethahala le sebaka se tsepameng sa kgwebo Afrika Borwa.

Dikgulo

Dikabelo tsa letlole la peho ya meja fatshe

Bokaalo bo lefilweng ho penshene le matlole a peho ya meja fatshe ka nako ya selemo sa hlahlobo bo ka kgona ho hulwa ke ditho tsa matlole a jwalo. Bokaalo bo nyehetsweng ke beng ba mesebetsi mme bo lefisitswe lekgetho jwalo ka melemo ya mosebetsing bo nkuwa e le dikabelo tsa mosebetsi ka mong. Kgulo e na le moedi wa 27.5% ya boholo ba moputso bakeng sa PAYE kapa lekeno le lefiswang lekgetho (ka bobedi di sa kenyeletsabokaalo bohle ba letlole la peho ya meja fatshe le melemo ya ho dihela mosebetsing). Ho feta moo, kgulo e na le mothamo wa ho fihlela ho R350 000. Dikabelo dife kapa dife tse fetang meedi di nkelwa pele hanghang ho ya selemong se latelang sa hlahlobo mme di nkuwa e le tse tlang ho nyehelwa selemong seo se latelang. Bokaalo bo nkelwang pele bo fokotswa ke dikabelo tse tswang bokaalong ba tjehele ka kakaretso ya matlole la peho ya meja fatshe.

Ditjeo tsa kalafo le boqhwalala

Ho fumana lekgetho le lokelang ho leshwa, batho ka bomong ba dumelletswa ho hula –

- dikabelo tsa kgwedi ka nngwe tsa dikema tsa kalafo (nyehlisetso ya lekgetho e bitswang khrediti ya lekgetho la ditefiso tsa sekema sa kalafo) ya ho fihlela ho R303 bakeng la motho ka mong ya lefileng dikabelo mmoho le moitshetlehi wa pele sekemeng sa kalafo le R204 bakeng sa moitshetlehi ka mong wa tlatsetso; mme
- ebang moo –
 - o motho ya dilemo tse 65 le ho feta, kapa motho ka bomong, molekane wa hae, kapa ngwana wa hae e le motho ya nang le boqhwalala, 33% ya paloyohle ya ditshenyehelo tsa kalafo tse amehang tse lefilweng ke motho eo mmoho le bokaalo bo lefilweng ke yena ho sekema sa kalafo e le dikabelo mme bo feta dikhrediti tsa ditefiso tsa sekema sa kalafo makgetlo a 3 bakeng sa selemo seo sa lekgetho; kapa
 - o motho ofe kapa ofe e mong, 25% ya bokaalo bo lekanang le paloyohle ya ditshenyehelo tsa kalafo tse amehang tse lefilweng ke motho eo mmoho le bokaalo bo lefilweng ke yena ho sekema sa kalafo e le dikabelo mme bo feta dikhrediti tsa ditefiso tsa sekema sa kalafo makgetlo a 4 bakeng sa selemo seo sa lekgetho; empa ho itshetlehlwe hodima moedi wa bokaalo o sa feteng 7.5% wa lekeno le lefiswang lekgetho (ho sa kenyeletswa ditefo tsa tjehelete yohle ya letlole la peho ya meja fatshe le melemo ya teng).

Dinyehelo

Dikgulo tse mabapi le dinyehelo tse etsetswang mekgatlo e itseng e tswelang setjhaba molemo di na le moedi wa 10% wa lekeno le lefiswang lekgetho (ho sa kenyeletswa ditefo tsa tjehelete yohle ya letlole la peho ya meja fatshe le melemo ya teng). Bokaalo ba dinyehelo bo sa feteng 10% ya lekeno le lefiswang lekgetho bo nkuwa e le nyehelo e etsetswang mekgatlo e amehang e tswelang setjhaba molemo ka selemo se latelang sa lekgetho.

Ditlatsetso

Ditlatsetso tsa tshehetso le tjehele e lefellowang pele

Moo moamohedi a tlamehang ho sesa bonnyane bosiu bo le bong hole le lehae la hae kapa bodulo ba hae ka lebaka la kgwebo mme phumantsho ya bodulo bo jwalo bo angwa ke tlatsetso kapa tjehele e lefellowang pele bo le ka hara Rephablike ya Afrika Borwa mme tlatsetso kapa tjehele eo e lefellowang pele e fumaneha ho lefella -

- dijo le ditjeo tse amanang le tseo, bokaalo ba R397 ka letsatsi bo nkuwa e le bo sebedisitsweng;
- ditjeo tse amanang le tseo feela, bokaalo ba R122 ba letsatsi ka leng bo welang ka hara nako eo ho nkuwang bo tla beng bo sebedisitswe ka yona

Moo bodulo boo tlatsetso kapa tjehele e lefellowang pele bo amanang le bona bo le ka ntle ho Rephablike ya Afrika Borwa, bokaalo bo itseng ho ya ka naha ka nngwe bo nkuwa e le bo sebedisitsweng. Dintlha tsa bokaalo bona di phatlalastwa websaeteng ya SARS tlasa Legal Counsel (Keletso ya Molao) / Secondary Legislation (Molao wa Bobedi) / Income Tax Notices (Ditsebiso tsa Lekgetho la Leken) / 2017

Ditshenyehelo tsa tjehele ya tlatsetso

Dikgahla tsa kilomitara ka nngwe, tse ka sebediswang ho fumana kgulo e dumellehileng ya maeto a kgwebo kgahlano le tjehele ya tlatsetso kapa tjehele e lefellowang pele moo ditshenyehelo di sa tsekwang, di fumanwa ka ho sebedisa tafole ena e latelang:

Boleng ba sepalangwang (ho kenyeditswe le VAT) (R)	Ditjeo tse tsepameng (R p.a.)	Ditjeo tsa mafura (c/km)	Tlhokomelo ditjeo (c/km)
0 - 85 000	28 492	91.2	32.9
85 001 - 170 000	50 924	101.8	41.2
170 001 - 255 000	73 427	110.6	45.4
255 001 - 340 000	93 267	118.9	49.6
340 001 - 425 000	113 179	127.2	58.2
425 001 - 510 000	134 035	146.0	68.4
510 001 - 595 000	154 879	150.9	84.9
tse fetang 595 000	154 879	150.9	84.9

Hlokomela:

80% ya tjhelete ya tlatsetso ya maeto e tlameha ho kenyeliswa moputsong wa mosebetsi molemong wa ho sebetsa palo ya PAYE. Phesente e fokoletswa ho 20% ebang mongamosebetsi a kgotsofotse hore 80% ya tshebediso ya sepalangwang seo bakeng sa selemo sa lekgetho e tla ba mabakeng a kgwebo.

Ha ho ditshenyehelo tsa mafura tse lokelang ho tsekwa ebang mosebetsi a sa jara boikarabelo bohle ba ditjeo tsa mafura a sebedisitsweng sepalangweng mme ha ho ditshenyehelo tsa tlhokomelo tse lokelang ho tsekwa ebang mosebetsi a sa jara boikarabelo bohle ba tlhokomelo ya sepalangwang (mohlala: ebang sepalangwang se akareditswe tlasa moralo wa tlhokomelo).

Ditshenyehelo tse tsepameng di tlameha ho fokotswa ka ho lekana ebang sepalangwang se sebediseditse tsa kgwebo nako e sa feteng selemo se tletseng.

Sebaka sa nnete se tsamailweng ka selemo sa lekgetho mmoho le sebaka se tsamailweng bakeng sa mabaka a kgwebo tse pakahatswang ke bukana ya maeto di sebediswa ho fumana ditshenyehelo tse ka tsekwang kgahlano le tjhelete ya tlatsetso ya maeto. Sena se tswela pele leqepheng le ka morao.

Ka nqa e nngwe:

Moo sebaka se tsamailweng molemong wa kgwebo se sa fete dilkilomitara tse 12 000 ka selemo, ha ho lekgetho le leshwang hodima tjelete ya tlatsetso e lefilweng ke mongamosebetsi ho mosebetsi ho fihlela ho sekgahla sa 355 cents kilomitara ka nngwe, ho sa natswe boleng ba sepalangwang. Le ha ho le jwalo, mokgwa ona ha o fumaneha ebang matshediso a mang a sebopehong sa tjelete ya tlatsetso kapa pusetso (ntle le a ditefiso tsa ho paka kapa tsa di -toll) di fumanwe ho tswa ho mongamosebetsi molemong wa sepalangwang.

Dikgulo tse ding

Ntle le dikgulo tse boletsweng ka hodimo motho a ka etsa tseko ya dikgulo feela kgahlano le lekeno la khiro kapa ditjelete tsa ditlatsetso mabakeng a itseng a ikgethang, mohlala, dikolotong tse mpe tse mabapi le moputso.

Melemo ya Mosebetsing

Dipalangwang tsa mongamosebetsi

- Boleng bo lefiswang lekgetho ke 3.5% ya boleng bo sebeditsweng (ditjeo tsa tjelete ho kentswe le VAT) ka kgwedi. Moo sepalangwang -
 - o se amehang ho tse mabapi le moralo wa tlhokomelo nakong eo mongamosebetsi a se fumanang, boleng bo lefiswang lekgetho ke 3.2% ya boleng bo fumanweng; kapa
 - o se fumanweng ke mongamosebetsi se leng ka tlasa lisi ya tshebetso, boleng bo lefiswang lekgetho ke ditjeo tseo mongamosebetsi a bileng le tsona ka tlasa lisi ya tshebetso mmoho le ditjeo tsa mafura.
- 80% ya molemo wa mosebetsing e tlameha ho kenyeletswa moputsonong wa mosebetsi molemong wa ho sebetsa palo ya PAYE. Phesente e fokoletswa ho 20% ebang mongamosebetsi a kgotsofetse hore 80% ya tshebediso ya sepalangwang seo bakeng sa selemo sa

lekgetho e tla ba mabakeng a kgwebo.

- Nakong ya hlahlobo, molemo wa mosebetsing bakeng sa selemo sa lekgetho bo fokotswa ke palohare ya sebaka se tsamaetsweng mabaka a kgwebo (ka pakahatso ya bukana ya maeto) e arotsweng ka sebaka sa nnete se tsamailweng selemong sa lekgetho.
- Nakong ya hlahlobo ho sa na le kimollo e nngwe ya ditjeo tsa laesense, inshoreense, tlhokomelo le mafura a maeto a praeveete ebang ditjeo ka botlalo tsa tsena e bile tsa mosebetsi mme ebang sebaka se tsamaetsweng mabaka a praeveete se pakahatswa ke bukana ya maeto.

Dikadimo tse se nang tswala kapa tsa tswala e tlase

Phapang pakeng tsa tswala e lefiswang ho latela sekgahla sa semmuso mmoho le bokaalo ba nnete ba tswala e lefiswang, e lokela ho kenyeletswa lekenong kaofela ha lona.

Bodulo

Boleng ba molemo wa mosebetsing bo tlang ho kenngwa lekenong lohle ke molemo o ka tlase ho o sebeditsweng palo ka ho sebedisa fomula e behilweng kapa ditjeo tsa mongamosebetsi ebang mongamosebetsi a se na thuo e felletseng ya bodulo boo.

Fomula e tla sebetsa ebang bodulo e le ba mosebetsi empa sena ha se sebetse bodulong ba matsatsi a phomolo bo hirilweng ke mongamosebetsi ho tswa Ditheong tse sa amananeng le yena.

LEKGETHO LA LEKENO: DIKHAMPANI

Dilemo tsa ditjhelete tse felang ka letsatsi lefe kapa lefe le pakeng tsa 1 Mmesa 2017 le 31 Tlhakubele 2018

Mofuta	Sekgahla sa lekgetho (R)
Dikhampani	28% ya lekeno le lefiswang lekgetho

LEKGETHO LA LEKENO: DIKOPORASI TSA DIKGWEDO TSE NNYANE

Dilemo tsa ditjhelete tse felang ka letsatsi lefe kapa lefe le pakeng tsa 1 Mmesa 2017 le 31 Tlhakubele 2018

Lekeno le lefiswang lekgetho (R)	Sekgahla sa lekgetho (R)
0 – 75 750	0% ya lekeno le lefiswang lekgetho
75 751 – 365 000	7% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 75 750
365 001 – 550 000	20 248 + 21% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 365 000
550 001 le ka hodimo	59 098 + 28% ya lekeno le lefiswang lekgetho le ka hodimo ho 550 000

LEKGETHO LA TJHELETE E KENENG LA DIKGWEDO TSE NNYANE

Dilemo tsa ditjhelete tse felang ka letsatsi lefe kapa lefe le pakeng tsa 1 Tlhakubele 2017 le 31 Hlakola 2018

Tjhelete e keneng e tlang ho lefiswa lekgetho	Sekgahla sa lekgetho (R)
0 – 335 000	0% ya tjhelete e keneng e tlang ho lefiswa lekgetho
335 001 – 500 000	1% ya tjhelete e keneng e tlang ho lefiswa lekgetho e ka hodimo ho 335 000
500 001 – 750 000	1 650 + 2% ya tjhelete e keneng e tlang ho lefiswa lekgetho e ka hodimo ho 500 000
750 001 le ka hodimo	6 650 + 3% ya tjhelete e keneng e tlang ho lefiswa lekgetho e ka hodimo ho 750 000

TEFISO YA LEKGETHO E ITSHETLEHILENG HODIMA BODULO

Baahi ba lefiswa lekgetho ho latela lekeno la bona la lefatshe ka bophara, sena se itshetlehle hodima mekgelo e itseng. Ka tlwaelo makgetho a matjhabeng hodima lekeno le fumanweng matjhabeng a dumella/anelwa e le khrediti eo lekgetho la Afrika Borwa le tlang ho leshwa ho ona. Sena se sebetsa ho batho ka bomong, dikhampani, dikoporasi tse kwetsweng, ditherasete le mafa.

HO LEFISWA LEKGETHO HA KUNO E ENTSWENG KA MORA THEKISO YA DITHOTO (CGT)

Kuno ya tjehele ka mora ho tlohelwa ha thepa le yona e akaretswa lekenong le lefisiwang lekgetho.

Sekgahla sa lekgetho se felletseng le se sebetsang ka ho phethahala:

Batho ka bomong le ditherasete tse ikgethang	18%
Dikhampani	22.4%
Ditherasete tse ding	36%

Diketsahalo tse qholotsang tlohelo di kentse thekiso, nyehelo, phapanyetsano, tahlehelo, lefu le bofalli. Tse latelang ke e meng ya mekgelo e itseng:

- Kuno kapa tahlehelo ya R2 million e fumanweng ha ho ne ho tlohelwa bodulo bo ka sehloohong
- Boholo ba thepa e sebedisetswang ditlhoko tsa motho ka boyena
- Melemo ya peho ya meja fatshe
- Ditefo tse mabapi le dipholisi tsa sethatho tsa nako e telele
- Ho behellwa ka thoko ha selemo ka seng ha R40 000 ya kuno kapa tahlehelo ya tjehele e fuwa batho ka bomong le ditherasete tse ikgethang
- Ho behellwa ka thoko ha kuno ya tjehele ke dikgwebo tse nnyane bakeng sa batho ka bomong (bonnyane ba dilemo tse 55) ya R1.8 million ha kgwebo e nnyane e nang le boleng ba mmara ka bo sa feteng R10 million e tlohelwa

- Ho na le ho behellwa ka thoko ha selemo ka seng, ho behellwa ka thoko ho fuwang batho ka bomong ke R300 000 selemong sa lefu.

LEKGETHO LA DI-DIVIDENTE

Lekgetho la di-dividente ke lekgetho la makgaolakang la sekgahla sa 20% hodima di-dividente tse lefilweng ke dikhampani tseo e leng baahi mmoho dikhampani tseo e seng baahi ha ho tluwa ho diabo tse lenaneng la JSE. Di-dividente ha di angwe ke lekgetho ebang monga tsona e le khampani ya Afrika Borwa, letlole la peho ya meja fatshe kapa motho e mong ya sa angweng. Beng ba di-dividente bao e seng baahi ba ka kgola molemo ho tswa dikgahleng tse fokoditsweng lekgetho tlasa boemo bo itseng bo etsahalang ka sewelo. Lekgetho le lokela ho tshwarwa/kginwa ke dikhampani tse lefang di-dividente tse lefellowang lekgetho kapa ke bakenadipakeng moo di-dividente di leng diabong tse lenaneng. Lekgetho hodima di-dividente ka mokgwa o mong (ntle le ka tjelete) le lokela ho leshwa mme le jarwa ke khampani e tsebahatsang le ho lefa dividende ena.

MAKGETHO A MANG A TSHWARANG/KGINANG

Ka sewelo sekgahla se sebetsang sa lekgetho se ka fokotswa ho latela dintlha tsa tumellano ya semmuso le naha ya bodulo le eo e seng moahi.

Diroyalithi

Lekgetho la makgaolakang la sekgahla sa 15% le kenngwa hodima bokaalo bohle ba diroyalithi ho tswa mohloding wa Afrika Borwa o leshwang bao e seng baahi.

Tswala

Lekgetho la makgaolakang la sekgahla sa 15% le kenngwa hodima tswala e tswang mohloding wa Afrika Borwa o leshwang bao e seng baahi. Tswala ha e angwe ebang e leshwa ke boemo bofe kapa bofe ba mmuso wa Afrika Borwa, banka kapa ebang sekoloto se le lenaneng la phapanyetsano e amohelehileng.

Bathabisi ba matjhabeng le boradipapadi

Lekgetho la makgaolakgang la sekgahla sa 15% le kenngwa hodima bokaalo bohle bo leshwang bao e seng baahi bakeng la diketsahalo tse entsweng ke bona Afrika Borwa jwalo ka bathabisi kapa boradipapadi.

Tlohelo ya thepa e sa tsamayeng

Lekgetho la nakwana le tshwarwa boemong ba morekisi wa thepa e sa tsamayeng eo e seng moahi wa Afrika Borwa hore e tle e tsebe ho kwala sekgeo sa sekoloto se tlwaelehileng sa lekgetho bakeng sa bao e seng baahi. Lekgetho le tlang ho tshwarwa ho tswa ditefong tsa bao e seng baahi le sekgahleng sa 7.5% bakeng sa motho ka bomong eo e seng moahi, 10% bakeng sa khampani eo e seng moahi le 15% bakeng sa therasete eo e seng moahi e rekisang thepa e sa tsamayeng.

DITEFISO TSA MAKGETHO A MANG LE DILEVI

Lekgetho la Boleng bo ekeditsweng (VAT)

VAT e lefiswa ho latela sekgahla sa tlwaelo sa 14% hodima phepele ya dithoto le ditshebeletso ke barekisi ba ngodisitsweng.

Morekisi ya etsang phepele e lefisiwang lekgetho e fetang R1 million ka selemo o tlameha ho ingodisetsa VAT. Morekisi ya etsang phepele e lefisiwang lekgetho e fetang R50 000 empa e sa fete R1 million ka selemo a ka etsa kopo ya ingodisa ka boithaopi. Diphepele tse itseng di angwa ke sekgahla sa ha ho letho (zero) kapa ha di angwe ke tefo ya VAT.

Lekgetho la boleng thekising ya matlo

Lekgetho la boleng thekising ya matlo le leshwa ka dikgahla tse latelang hodima ditransekshene tse sa angweng ke VAT -

Phumano ya thepa/ntlo ke batho bohle:

Boleng ba thepa/ntlo (R)	Sekgahla
0 – 900 000	0%
900 001 – 1 250 000	3% ya boleng bo ka hodimo ho R900 000
1 250 001 – 1 750 000	R10 500 + 6% ya boleng bo ka hodimo ho R 1 250 000
1 750 001 – 2 250 000	R40 500 + 8% ya boleng bo ka hodimo ho R 1 750 000
2 250 001 – 10 000 000	R80 500 +11% ya boleng bo ka hodimo ho R2 250 000
10 000 001 le ka hodimo	R933 000 + 13% ya boleng bo ka hodimo ho R10 000 000

Ditefiso tsa thekiso ya matlo

Ditefiso tsa thekiso ya matlo di lefiswa ho latela sekgahla se bataletseng sa 14% hodima ntlo ya baahi le ntlong ya Afrika Borwa eo beng ba yona e seng baahi.

Ho dumelletswa kgulo ya motheo ya tjehelete e kana ka R3.5 million sekolong sa ntlo e le tefiso ya thekiso ya ntlo hammoho le dikgulo tsa dikoloto, tse nyehetsweng mekgatlo e tswelang setjhaba molemo mmoho le ntlo e sietsweng balekane ba ntseng ba phela.

Lekgetho la Dinyehelo

- Lekgetho la dinyehelo le lefiswa ho latela sekgahla se bataletseng sa 20% hodima boleng ba ntlo eo ho nehelanweng ka yona.
- R100 000 ya pele ya ntlo eo ho nehelanweng ka yona selemo ka seng ke motho ka tlhaho ha e angwe ke lekgetho la dinyehelo.
- Moo molefalekgetho e seng motho ka tlhaho, dinyehelo tse sa angweng di na le moedi o fellang dithong tse kang dimphong tseo kaofela ha tsona di sa feteng R10 000 ka selemo.
- Diphetisetso tsa tjehelete/ntlo pakeng tsa balekane le sehlopha sa dikhampani tsa Afrika Borwa mmoho le dinyehelo tse etswang ho mekgatlo e itseng e tswelang setjhaba molemo ha di angwe ke lekgetho la dinyehelo.

Lekgetho la Phetisetso ya Disekhuriti

Lekgetho la dinyehelo le lefiswa ho latela sekgahla se bataletseng sa 0.25% hodima phesente ya disekhuriti tse lenaneng le tse seng lenaneng. Disekhuriti di kentse diabo ka hara dikhampani kapa kgahleho ya setho ka hara dikoporasi tse kwetsweng.

Lekgetho hodima Maeto a Moyeng a Matjhabeng

R190 mopalaming ka mong ya tlohang ka difofane tsa matjhabeng ka ntle ho difofane tse lebang Botswana, Lesotho, Namibia le Swaziland, moo lekgetho e tlang ho ba R100.

Levi ya Ntshetsopele ya Boitsebelo (SDL)

Levi ya ntshetsopele ya boitsebelo e leshwa ke beng ba mesebetsi ka sekgahla sa 1% sa moputso kaofela o leshwang basebetsi. Beng ba mesebetsi ba lefang meputso e sa feteng R500 000 selemo ka seng ha ba angwe ke taba ya ho lefa levi ya ntshetsopele ya boitsebelo.

Dikabelo tsa Inshoreense ya ho se sebetse

Dikabelo tsa inshoreense ya ho se sebetse di leshwa kgwedi ka nngwe ke beng ba mesebetsi ka kabelo ya 1% ke beng ba mesebetsi le 1% ke basebetsi, sena se itshetlehile hodima moputso wa mosebetsi ka tlasa bokaalo bo itseng. Beng ba mesebetsi ba sa ingodisetsang PAYE kapa SDL ba tlameha ho lefa dikabelo ho Khomeshenara ya Inshoreense ya ho se sebetse.

DIKGAPHA TSA TSWALA TSA SARS

Sekgahla sa tswala (ho tloha ka la 1 Mmesa 2016)	Sekgahla
Melemo ya mosebetsing - ha ho leshwe tswala kapa tswala ya kadimo e tlase (sekgahla sa semmuso)	8% ka selemo
Dikgahla tsa tswala (ho tloha ka la 1 Phupu 2016)	Sekgahla
Lekgetho le morao ho nako kapa tefo ya lona sa fellang	10.5% ka selemo
Pusetso ya ho leshwa haholo ha lekgetho la nakwana le la basebetsi	6.5% ka selemo
Pusetso ya lekgetho ka mora katleho ya boipiletso kapa moo boipiletso bo ileng ba ananelwa ke SARS	10.5% ka selemo
Pusetso ya VAT ka mora nako e behilweng	10.5% ka selemo
Tefo ya VAT e morao ho nako	10.5% ka selemo
Taolo ya meedi le ya tse kenang le tse tswang	10.5% ka selemo